HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIET

40 - PETS IN HALACHA AND HASHKAFA - PART

OU ISRAEL CENTER - WINTER 2016

A] HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES CONCERNING PETS

- Is there anything halachically or hashkafically inappropriate about owning a pet?¹ Are there circumstances in which owning a pet would be prohibited?
- What are the halachot about feeding pets? Do they have to fed first? What about giving them non-kosher food? Meat and milk? Chametz on Pesach?
- Are there circumstances under which castration or neutering is permitted?
- Shabbat issues: Are pets muktza? Can one walk a dog on a leash outside the eruy? Can pets be trapped to keep them safe?
- Guide dogs are they allowed in shul? At the Kotel?

B] PETS AND ANIMALS IN TANACH

• Tanach² is filled with human interactions with animals. In almost all cases animals are effectively farm machinery, transportation or food.

יָהָיָה **הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יָצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתִי לִקְרָאתִי** בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַה' וְהַעֲלִיתָהוּ עוֹלָהּ

Whatever their relationship to animals, it is clear from this famous statement of Yiftach that people and and animals lived in close proximity.

(י) יודַעַ צַדִיק נָפָש בַּהֶמִתוֹ

An understanding of one's animal is the sign of a tzaddik.

וִלַרָשׁ אֵין־כֹּל כִּי אָם־כִּבְשָׁה אָחַת קִטַנָּה אֱשֶׁר קַנָה וַיִחַיֶּה **וַתְּגַדַל עִפוּ ועִם־בַּנִיו יַחַד**ּו מִפְתּו תֹאַכַל וּמְכּסו תִּשְׁתֵּה וּבְחֵיקו תִשְׁכַּב

שמואל ב' יב:ג

After David's relationship with Batsheva, Natan is sent to him with a stinging mashal of the poor man with a dear pet - a sheep which lived with him and his family in the house. It ate from his bread, drank from his cup and slept in his lap effectively one of the children!

ַכִּי אַנִי תַרִשִּישׁ לַמֵּלֶךְ בַּיַם עָם אַנִי חִירָם אַחַת לְשַׁלֹשׁ שַׁנִים תַּבוֹא אַנִי תַרְשִישׁ נשְאַת זַהַב וַכְּסֶף שֻנְהַבִּים **וְקְפִים וְתְכִּיִּים**: 4.

מלכים א י:כב

Shlomo HaMelech had a collection of exotic pets.

• Dogs in Tanach are usually represented as wild, dangerous, immoral and disgusting - not as domesticated pets.3

^{1.} Much of the material in this shiur is based on an excellent article by Rabbi Howard Jachter: Halachic Perspectives On Pets, Journal of Halacha & Contemporary Society - No. XXIII, Spring, 1992, Pesach 5752, available at http://www.daat.ac.il/daat/english/halacha/jachter_1.htm

I am grateful to my son, Asher, for his ideas in this section of the shiur, and generally for his assistance in collating the sources.

See for example Shemot 11:7, Shemot 22:30, Devarim 23:19 (it has been suggested that 'kelev' in this context may even be a euphemistic expression for a male sex-worker), Shmuel 1 17:43, Shmuel 2 3:8, Melachim 1 22:38, Melachim 2 8:13, Melachim 2 9:36, Tehilim 59:7, Mishlei 26:11. Note also the reference in 'Maoz Tzur' to the 'barking enemy'. To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

5777 – אברהם מנינג rabbi@rabbimanning.com 2

C] PETS AND ANIMALS IN CHAZAL

In the process of defining other halachot we see that some animals were used by Chazal as pets for children:

רבי יהודה אומר: אף המוציא חגב חי טמא - כל שהוא, שמצניעין אותו לקטן לשחוק בו. 5.

שבת צ:

In the context of the laws of carrying on Shabbat we see that non-kosher locusts were kept by children as pets.

בקלניתא. יהיב ליה לינוקא! (רבינו גרשום – בקלניתא. עוף הוא שכחש ביותר ואין ליה בשר ... הא חזי לינוקא לשחק).

בבא בתרא כ.

In the context of the laws of transmission of tumat met⁴, we see that some birds⁵ were kept by children as pets.

רבי מאיר אומר: מועד - שהעידו בו שלשה פעמים, ותם - כל שיהו התינוקות ממשמשין בו ואינו נוגח 7.

בבא קמא כג:

R. Meir's halacha definition of the taming of a wild ox - if the children are playing with it (!!) and it doesn't attack them.

D] OWNING DANGEROUS ANIMALS

רבי נתן אומר: מניין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו? ת"ל: (דברים כב:ח) *לא תשים דמים -*בביתך.

בבא קמא טו:

The Gemara explicitly prohibits owning a wild dog. This is included in the mitzvah not to bring danger into ones home.

מתני: לא יגדל אדם את הכלב אלא אם כן היה קשור בשלשלת 9.

בבא קמא עט:

Owning regular dogs is acceptable as long as they are kept properly tied up.

את הכלב - מפני שנושך ומנבח ומפלת אשה מיראתו 10.

רש"י שם

Rashi explains that dogs bite and bark, which could cause a woman to miscarry.

תנו רבנן: לא יגדל אדם את הכלב אלא אם כן קשור בשלשלת. אבל מגדל הוא בעיר הסמוכה לספר וקושרו ביום ומתירו בלילה. תניא, רבי אליעזר הגדול אומר: המגדל כלבים כמגדל חזירים. למאי נפקא מינה! למיקם עליה בארור! אמר רב יוסף בל מניומי אמר רב נחמן: בבל כעיר הסמוכה לספר דמי, תרגמה: נהרדעא. דריש ר' דוסתאי דמן בירי (במדבר ילו) וְבְּנֻחֹה יֹאמֵר שׁוּבָּה ה' רְבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל - ללמדך, שאין שכינה שורה על ישראל פחות משני אלפים ושני רבבות, חסר אחת, והיתה אשה מעוברת ביניהם וראויה להשלים, ונבח בה כלב והפילה, נמצא זה גורם לשכינה שתסתלק מישראל. ההיא איתתא דעלת למיפא בההוא ביתא. נבח בה כלבא. אמר לה מריה: לא תיסתפי מיניה - שקולי ניביה. אמרה ליה: שקילי טיבותיך ושדיא אחיזרי! כבר נד ולד.

בבא קמא פג.

Chazal take very seriously the effect of animals which scare other people even if those animals are in fact harmless. In this case, even though the dog's bark was worse than its bite, since it was not chained, a woman miscarried from fright. Furthermore, one unborn child could cause the Shechina to rest on the Jewish people.

^{4.} The Gemara is discussing which objects do and which do not close in a tefach between buildings for the purposes of blocking the transmission of tumat met. An object which could be removed is invalid as a chatzitza and will not block tumah.

^{5.} The Kalanita was a very small and lean bird not fit for eating. Since it did not scratch it was used as a child's pet.

^{6.} Following the episode during the Jewish Civil War at the end of the 2nd Temple period when a pig was sent up to besieged Jerusalem to be offered as a sacrifice, Chazal imposed a cherem on those who raised pigs. According to R. Eliezer this is extended to those who raise dogs.

וכן אסרו חכמים לגדל חזירים בכל מקום, ולא את הכלב אלא אם כן היה קשור בשלשלת, אבל מגדל הוא כלבים בעיר הסמוכה לספר, ביום קושרו ובלילה מתירו, ואמרו חכמים ארור מגדל כלבים וחזירים מפני שהזיקן מרובה ומצוי.

רמב"ם נז"מ ה:כ

Rambam rules these restrictions in relation to all dogs. They must be chained and only released in a dangerous area, and only at night.

ואסור לגדל <u>כלב רע</u> אא"כ הוא אסור בשלשלאות של ברזל וקשור בהן. ובעיר הסמוכה לספר מותר לגדלו וקושרו ביום 13. ומתירו בלילה

טור חושן משפט הלכות נוקי ממון סימן תט

The Tur (and almost all other commentators) limit these restrictions to a wild and dangerous dog.

14. אסור לגדל כלב רע אלא אם כן הוא אסור בשלשלאות של ברזל וקשור בהם. ובעיר הסמוכה לספר, מותר לגדלו וקושרו ביום ומתירו בלילה. הגה: וי"א דהשתא שאנו שרוין בין העכו"ס ואומות בכל ענין שרי, ופוק חזי מאי עמא דבר. מיהו נראה אס הוא כלב רע, שיש לאוש שיזיק בני אדס, דאסור לגדלו אלא אס כן קשור בשלשלאות של ברזל.

שו"ע חו"מ תט סעיף ג

The halacha follows the lenient opinion and allows regular dogs without restriction. The Rema also points out that many Jews in chu'l need dogs to protect them from violent and threatening neighbors. However a dangerous dog should still be properly chained.

.15 חתול רע שמזיק לקטנים, אין צריך להשיבו לבעלים, אלא כל המוצאו הורגו וזוכה בעורו

שו"ע חו"מ רסויד

It's not only dogs! The Shulchan Aruch rules that a person may kill a dangerous wild cat and keep the fur!

16. וכן המגדל כלב רע <u>ואפילו אינו נושך אלא שמנבח</u> כי שמא תפיל אשה מיראתו. וכל המגדל כלב רע הרי הוא עומד בארור
וכלב שאינו רע שאינו מנבח על אדם מותר לגדלו בכל מקום ואין צריך לקשרו כלל. ועכשיו נהגו להקל בגידול כלב שאינו
קשור ביום ויש שלימדו עליהם זכות אם אינו נושך, ונדחו דבריו. לכן כל ירא שמים יזהר שיהא קשור בשלשלת של ברזל עד
שעה שבני אדם הולכים לישן אפילו אינו נושך אלא מנבח:

שולחן ערוך הרב חושן משפט הלכות שמירת גוף ונפש ובל תשחית

The Shulchan Aruch HaRav defines a 'dangerous dog' as one who barks and scares people, even though it does not bite. He records a more lenient practice that a dog is not considered 'dangerous' unless it bites, but he recommends a stricter approach.

17. ואית ביה איסור מוסיף. ביחוד באותן כלבים חלקים וערומים שאין להן שערות וקונים אותן בדמים יקרים לשחק ולהשתעשע בהן ולגעגע עמהן. וגם משום מושב לצים אסור לשחוק עמהן. שהוא ממש מעשה ערלים בר מנן

שו"ת שאילת יעבץ חלק א סימן יז

R. Ya'akov Emden has a very negative view of dogs as pets, which he criticizes as a prohibited waste of time and money. Most poskim do not take such a harsh view!

E] FEEDING PETS

E1] FEEDING PETS BEFORE EATING

(יח) וַתִּאמֶר שְׁתַה אֲדֹנֵי וַתְּמַהֵּר וַתְּּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָה וַתַּשְׁקֵהוּ (יט) וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתֵוֹ וַתִּאמֶר גַּם לֹגְמַלֶּידּ 'אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלְּוּ לְהַשְׁקֹתִוֹ וַתִּאמֶר בְּיָם לֹגְמַלִּים וּמַיִם לְרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹּ לִשְׁר בְּבָר וִיּשִׁם לְפָנִיו לֵאֲכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרְי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר:

בראשית כד

Rivka first gives water to Eliezer and then to his camels. Afterwards in Lavan's home, they give food first to the animals and only then to the people.

דאמר רב יהודה אמר רב: אסור לאדם <u>שיאכל</u> קודם שיתן מאכל לבהמתו, שנאמר: (דברים יאיִטו) *וְנָתַתִּינִי עֵשֶּׁב בְּשָּׂדְךּ לִבְהֶמְתֶּדְ* והדר *וָאַכַלָתַ וִשַּׂבַעָתַ*

ברכות מ.

Chazal learn from the Torah that there is a prohibition to eat before giving food to one's animals.

הכי אמר רב יהודה אמר רב: אסור לו לאדם <u>שיטעום כלום</u> עד שיתן מאכל לבהמתו, שנאמר: (דברים יאּיטו) וְנָתַתּיִּני עֵשֶׂב בְּשֶּׂדְץ־ ξ

גיטין סב.

In this Gemara it seems that the prohibition is even to <u>taste</u> food before giving to one's animals. But what is the level of this prohibition - deoraita, derabbanan or middat chassidut?

חכמים הראשונים היו נותנין לעבד מכל תבשיל ותבשיל שהיו אוכלין, ומקדימין מזון הבהמות והעבדים לסעודת עצמן 21.

רמב"ם עבדים ט:ח

The Rambam seems to indicate that it is a middat chassidut.

(מ) **מאכל לבהמה** – ג"כ מעניני סעודה הוא דאסור לטעום קודם שיתן לבהמחו. כתב המ"א בשם ס"ח דלשתות אדם קודם לבהמה כדכתיב ברבקה שאמרה להעבד שתה וגם גמליך אשקה:

משנה ברורה סימן קסז ס"ק מ

The accepted psak is there is an actual issur to eat before feeding one's animals, but no problem to drink.

והנה המ"א הביא בסימן רע"א בשם תשובת מהר"מ דלאכול קודם הבהמה הוא איסור דאורייתא ומשמע דס"ל דהוא דרשה 23. גמורה ולא אסמכתא ולפ"ז פשוט דאפילו בירך המוליא לריך להפסיק אבל מהפוסקים הנ"ל מוכח דלא ס"ל הכי.

ביאור הלכה סימן קסז סעיף ו ד"ה * ומ"מ לכתחלה

The Biur Halacha brings the Magen Avraham who rules that this is a full derasha and an issur deoraita. However, the accepted psak is that this is an issur derabbanan.

E2] FEEDING PETS NON-KOSHER FOOD

24. **משנה ד'** ואלו הן הנקברים (פירוש הרמב'ס - כל אלו אסורין צהנאה) ... שור הנסקל, ועגלה ערופה, וצפורי מצורע, ושער נזיר, ופטר חמור, ובשר בחלב

משנה ה ואלו הן הנשרפים - חמץ בפסח ישרף, ותרומה טמאה, והערלה, וכלאי הכרם

משנה תמורה פרק ז

The Mishna lists different items which are prohibited to benefit from. Non-kosher food is <u>not</u> included in the list and it is clear that one CAN get benefit from treif food, including by feeding it to one's animals. However, included in the list of prohibited benefit are: (i) mixtures of milk and meat; and (ii) chametz on Pesach

25. כתוב בתורה: *לא תבשל גדי בחלב אמו* (שמות כגיט; לדיכו; דברים ידיכא) ג' פעמים. אחד לאיסור בישול, ואחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור בכל ענין. כל **לאיסור הנאה**. והוציא אכילה בלשון בישול, לומר שאינו אסור מן התורה אלא דרך בישול, אבל מדרבנן אסור בכל ענין. כל בשר בחלב שאינו אסור מן התורה, מותר בהנאה

שו"ע יו"ד פזּא

Mixtures of meat and milk which are prohibited min haTorah to eat are also prohibited min haTorah to benefit from (ie to feed to an animal). However, mixtures which are only prohibited miderabbanan, will be PERMITTED to benefit from.

The following mixtures are PERMITTED to benefit from:-

- · Chicken and milk.
- Mixtures containing non-kosher meat or non-kosher milk.
- Kosher meat which is not shechted properly is a questions. Some poskim rules that, since the meat is already prohibited as neveila, it cannot then have the additional issur of meat and milk (אין איסור חל על איסור). Other poskim are strict on this. Given that the issue involves an issur deoraita, many poskim recommend that one should not give animals such food it there is an alternative.

^{7.} Although there is a rabbinic prohibition to trade commercially in non-kosher food.

E3] FEEDING PETS CHAMETZ ON PESACH

It is absolutely prohibited to feed an animal chametz on Pesach. The chametz may not be owned or any benefit derived from it. But is it permissible to give the animal to a non-Jew to feed?

אסור ליתן בהמתו לאינו יהודי להאכילה בימי הפסח, אם הוא יודע שמאכיל אותה פסולת שעורים שהוא חמץ 26.

שו"ע או"ח תמח:ז

Shulchan Aruch rules that one may not leave one's animal with a non-Jew for them to feed chametz on Pesach.

(לג) שמאכיל אותה וכו' - ואם א"א לו באופן אחר המנהג במדינתנו למכור הבהמה לנכרי כדין והבהמה תהיה אלל הנכרי
בפסח או יקנה לו הבהמה עם הרפת והנכרי יאכילנה ולא יהיה לו שום עסק עמהם בפסח. ובלבד שלא יאמר לו שיאכילנה חמץ
וכ"ז ביש לו לנכרי מזונות משלו. אבל אם אין לו מזונות והישראל מוכר לו ביחד עם בהמתו גם מזונותיה שהם חמץ יש מחמירין
בזה דמחזי כהערמה ושכל עיקר המכירה לא היה אלא כדי שיזין אותה העכו"ם בחמץ

משנה ברורה סימן תמח ס"ק לג

The minhag is to sell the animal to the non-Jews using a halachically binding kinyan, and in such a way as not to constitute a 'he'arama' - legal fiction.

F] NEUTERING AND SPEYING ANIMALS

F1] NEUTERING BY JEWS

מַעוּדְּ וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַה׳ וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ 2

ויקרא כב:כז

The Torah prohibits bringing any male animal with torn or crushed sexual organs as a sacrifice in the Temple and adds a separate prohibition not to perform a castration even in a non-Temple context.

29. אסור להפסיד איברי זרע בין באדם בין בבהמה חיה ועוף אחד טמאים ואחד טהורים בין בארץ ישראל בין בחוצה לארץ. אע"פ שנאמר *ובארצכם לא תעשו* מפי השמועה למדו שדבר זה נוהג בכל מקום. וענין הכתוב לא יעשה זאת בישראל בין בגופן בין בגוף אחרים. וכל המסרס לוקה מן התורה

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק טז הלכה י

The Rambam rules that it is prohibited for a Jew to castrate any human or animal. This is true anywhere in the world (i.e. not just Eretz Yisrael) and even if one is performing the operation on an animal belonging to someone else.

והמסרס את הנקבה, בין באדם בין בשאר מינים, פטור אבל אסור 30.

שולחן ערוך אבן העזר הלכות פריה ורביה סימן ה סעיף יא

Sterilizing a female is not **punishable** under this prohibition but **will** be prohibited at least rabbinically and possibly min haTorah (this is disputed amongst the Rishonim - the view of the Vilna Gaon indicates an issur min haTorah).

F2] NEUTERING BY NON-JEWS

.31 דתנא דבי מנשה: שבע מצות נצטוו בני נח: עבודה זרה, וגילוי עריות, ושפיכות דמים, גזל, ואבר מן החי, סירוס, וכלאים

סנהדרין נו:

The Talmud records an opinion that non-Jews are also forbidden to castrate animals and that this is one of the 7 Noachide Laws. The Rishonim debate whether this is normative.⁸

^{8.} The majority - Rambam, Rosh, Rashba and others rule that non-Jews are not prohibited on a Torah level. Others eg Sma'g rule that they are.

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

32. אסור לומר לעובד כוכבים לסרס בהמה שלנו... הגה: ומותר למכור לעובדי כוכבים בהמות ותרנגולים, אף על גב דבודאי העובד כוכבים קונה אותם לסרסם ויש אוסרים. ומיהו אם אין העובד כוכבים הקונה מסרסם בעלמו, רק נותנו לעובד כוכבים אחר לסרס, לכולי עלמא שרי

שו"ע אה"ע הייד

The Shulchan Aruch rules that it is prohibited for a Jew to give an animal to a non-Jew to be neutered. However the poskim remain divided on whether the non-Jew is actually prohibited or not. If yes, the Jew would be breaching lifnei iver - putting a stumbling block before the blind - by instructing a non-Jew to castrate an animal. If not, the halachic issue for the Jew would be less severe - a general rabbinic prohibition to ask a non-Jew to do something that is prohibited for the Jew. This may be allowed in order to alleviate the animal's suffering or avoid sickness.

- A common approach to deal with the halachic issues is for the Jew to sell the animal to a non-Jew, who then takes it to a non-Jewish vet to perform the operation.
- Nevertheless many poskim are still unhappy with doing this simply for the convenience of the owner and only allow it for the benefit of the animal. Most poskim are also more lenient with speying females animals since the actual prohibition is less than for a male.
- Some poskim¹⁰ recommend that the animal be neutered by a non-Jewish vet indirectly through a grama which will lead to the reproductive organs shrivelling. It would be permitted to ask a non-Jew to perform what will be, at most, a rabbinic prohibition.
- Almost all poskim agree that rendering the animal <u>chemically</u> infertile would be muttar since the prohibition relates only to physical removal of organs.

^{9.} In that way any lifnei iver issue is considered 'lifnei d'lifnei' - two stages removed. Similarly any issue of amira l'akum becomes amira l'amira - asking a non-Jew to ask a second non-Jew.

^{10.} Eg R. Isser Yehuda Unterman (Oztar HaPoskim I pp164-5)